

A közeli felmenők nemzetségei

Mikes Imre és Borbála édesapja a *zabolai gr.* Mikes család *uzoni*, édesanyja a *losonczi br.* Bánffy család *beresztelki ágának* volt a sarja. Mikes Mihály (1901–1982) a magyarcsesztvei szülői kastélyban született, és fiatal korában annak birtokán gazdálkodott, míg az ő Sándor (1905–1945) nevű öccse, felnőve megkapta a családtól a szászfenesi örökséget. Volt egy leánytestvérük is, Erzsébet, aki 17 évesen spanyolnáthában meghalt.

Édesanyjuk, *losonczi br.* Bánffy Eszter (1911–2004) Bánffy Endrének (1879–1962) és *zichi és vásonkeői gr.* Zichy Jozefinának (1884–1947) a kilencgyermekes családjában negyedikként született, a Beszterce–Naszód megyei Nagysajón. Mivel a nagysajói Bánffy-birtokot a bank elárverezte, átköltöztek Székelyföldre, majd Aranyosgerendre, a nagymama örökségére, és a kiskorú gyermekek itt nőttek fel. Bánffy Eszter 1938-ban ment férjhez a fiatalon megözvegyült Mikes Mihályhoz. Az apai nagyapja, Mikes Kelemen (1865–1918), mint általában a grófok, a *magyar főrendi háznak örökös tagja* volt és emellett *császári és királyi kamarási* rangot töltött be.⁹ Az apai nagymama, Béli Emma (1873–1957), négy testvérével, az *uzoni gr.* Béli család *mezőméhesi vonalához* tartozott, és férje halála után az *uzoni Mikes-birtok* ügyeit is ő rendezte.

Mikes Imre és Borbála apai dédapja, Mikes Árpád (1835–1899), a *széplaki, nagyszalontai és feketebátori gr.* Horváth-Tholdy Rózát (1836–1923) vette feleségül, aki *csillagkeresztes hölgyként*¹⁰ a legmagasabb Habsburg női kitüntetéssel dicsekedhetett. Anyai dédapja, a *beresztelki* Bánffy Zoltán (1841–1892), főrendiházi örökös tagsága mellett Maros–Torda megyében *főispáni*¹¹ megbízatást töltött be. Kétszer nősült, először *bethleni gr.* Bethlen Auréliat¹² (1839–1872), majd annak halála után *széki gr.* Teleki Elizt (1853–1937) vette feleségül. Az elsőtől egy, a másodiktól négy gyermeke született, köztük Endre nagyapjuk is. A Béli nagymama édesapja, *uzoni gr.* Béli Ákos (1846–1932), aki *valóságos belső titkos tanácsosként*,¹³ a magyar főrendiház örökös tagjaként *generális*¹⁴ volt az osztrák hadseregben, Kolozs

9 *Kamarás címszó* (A magyar nyelv értelmező szótára, Arcanum.) A kamaráság a király által adományozott cím volt, melynek akkoriban az előfeltétele 8-8 apai-anyai ági igazoltan nemesi eredetű ős megléte. A kamarás az övé aranykulcsot viselt, és a császári udvarban foglalatzkodott.

10 *Csillagkeresztes hölgy címszó*. (Heraldikai Lexikon, Wikibooks.) Csupán az ősi katolikus főnemesi családból való hölgyek részére adományozták (hasonlóan a kamarási címhez), vallási és karitatív küldetéssel. Előfeltétele 16 nemesi ős igazolása.

11 *Főispán címszó*. (Heraldikai Lexikon, Wikibooks.) A király képviselője a nemesi vármegyében.

12 Amennyiben a felsorolt személyeknek a családban használatos külön becenevük volt, azt használom.

13 *Tanácsos címszó*. (Heraldikai Lexikon, Wikibooks.) A *valóságos belső titkos tanácsos* a belső udvartartáshoz tartozott, mely rang a legfelsőbb polgári és katonai egyéneknek járt ki, a *kegyelmes* (excellencia) címmel együtt. 1837-ben volt 238 valóságos titkos tanácsos volt.

14 Tábornok, az ezredsnél magasabb rangú parancsnok a hadseregben. (Wiki Szótár.hu.)

vármegye és Kolozsvár szabad királyi város főispánjaként, az EMKE¹⁵ díszelnökeként, a *Szent István-Rend kiskereszteseként*,¹⁶ az *Osztrák Császári Lipót-rend lovagjaként*¹⁷ több jelentős tisztséget töltött be, illetve több jelentős kitüntetést nyert el. Feleségül *gr. bethleni* Bethlen Emmát (1848–1896) vette el. Végül a *zichi és vásonkeői gr.* Zichy István (1836–1924) dédapa és felesége *thumburgi gr.* Klebelsberg Józefa több felmenője is magyar–német vegyesházasságot kötött. Az ükapa, *gr. Klebelsberg Vilmos* (1812–1870) felesége *osdolai gr.* Kuun Josefina (1816–1881), anyósa pedig *magyargyerőmonostori br.* Kemény Kata volt. A 18. század elején cseh főrangú címeket nyerő, Magyarországon honfíúsított *thumburgi gr.* Klebelsberg magyar érzelmét Vilmos unokaöccse, Klebelsberg Kunó is bizonyította, aki a magyar kormányban felelős hivatalokat kapott. Közoktatási miniszteri reformja révén híresült el (lásd Újvári é.n.).

Láthatjuk tehát, hogy a 19. századi elődök valamennyien magas tisztségeket töltöttek be, és kitüntetésekben is bővelkedtek.

A nemzedékekhez hasonló részletezés nélkül jelezni szeretném, hogy ük- és szépszülok nemzedékében újabb tagokként Mikes-vonalon ott találjuk a *kászoni br.* Bornemiszákat, Horváth-Tholdy vonalon a *branyicskai br.* Jósikákat, majd a *széplaki gr.* Petrichevich-Horvátokat, a *sárhegyi gr.* Lázárokat és a *kőrösszegi-adorjáni gr.* Csákyakat is, Bánffy vonalon a *hadadi br.* Wesselényieket, majd *zeykfalvi* Zeykeket és *malomvízi* Kendeffyeket, Béli vonalon a Bethlenek többszöri szereplése mellett a *vargyasi br.* Danieleket, a *zágoni br.* Szentkeresztyeket és *nagyajtai* Csereyeket. A *széki gr.* Teleki vonal további Bethlenekkel és Bánffyakkal házasodott össze.

A család történetének időben és részletekben mélyebb áttekintéséhez a családi levéltár iratait, genealógiai levezetéseit veszem alapul.

15 Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (1885–1946). Célja a magyar nyelv és nemzeti öntudat, „testvéri érzés” megerősítése az erdélyi magyarok között, kulturális és közgazdasági intézmények létesítésével és támogatásával (https://hu.wikipedia.org/wiki/Erdélyi_Magyar_Közművelődési_Egyesület).

16 *Magyar Királyi Szent István Rend* címszó. A Magyar Királysághoz kötődő, Mária Terézia által 1764-ben alapított lovagrend.

17 Habsburg I. Ferenc osztrák császár és magyar király 1808-ban alapította meg a *Lipót-rendet*, édesapja II. Lipót magyar király tiszteletére. (Wikipédia.)